

v boju z večkratno sovražno premočjo. Kljub zvezanemu naporu največjih pomorskih sil sveta vodijo moji podmorski čolniki z lavo in svesti si uspehov napade proti po morju pritekajoči bojni in življenski moči sovražnika. Vedno na boj pripravljene, odpirajo v neutrudljivem delovanju visokomorske bojne sile podmorskim čolnom pot na odprto morje in jim zasigurijo v zvezi z branitelji obali, vir svoje moči.

Daleč od doma se upira majhna, junaška četica naših varstvenih čet hrabro zmečkajočji premoči sovražnika.

V spoštljivosti se spominjamo vseh tistih, ki so svojo življenje za domovino žrtvovali.

Prešinjeno od skrbi za brate na bojišču postavilo je prebivalstvo doma vse svoje moči v odpuvdi polne požrtvovalnosti v službo naše velike zadeve.

Mi se moramo in bodemo dalje borili, dokler se ne zlomi uničujoča volja sovražnika. Doprinesli bodemo zato vsako žrtev in izvršili vse napore naših moči. V tem duhu ste armada in domovina nerazrušljivo zvezani. Njuna enodušna skupna zveza, njuna nevpogljiva volja dosegli boste zmago v boju za pravico in prostost Nemčije. To nam Bog daj!

Viljem I. R.

Upirajoč se na pravičnost naše skupne stvari in zaupajoč v božjo pomoč končnega častnega miru, prekoračili smo prag petega vojnega leta. Pravičnim besedam slavnega nemškega cesarja, ki si je že pred izbruhom vojne prizadeval prepričati to nečloveško gorje in ki je tudi v teku vojne večkrat skušal podati sovražniku roko sprave, katere je vedno le bila z zasmehovanjem in sovraštvom zavržena, pridružujejo se v zvestej zvestobi tudi neomahljivo druge zvezane države, katere so z Nemčijo vred le cilj peklenskega sovražnega načrta. Iz lepih besedij nemškega cesarja se zrcali jasno le edino obrambeni duh naših držav, ki niso nikdar stremile po razširjanju svojih mej in kojih vsiljeni jim boj so v obrambo svojih dežel bile primorane sprejeti in kojega hočejo tudi do častnega konca voditi, dokler se popolnoma ne zlomi uničujoča volja naših zunanjih sovražnikov in peklenski načrt jugoslovanskih veleizdajalcev v notranjosti države, ki edini pomagajo sovražnikom zavlačevati vojno, češ, da se skozi politične nemire v notranjosti dovede Avstrijo in z njo zvesto zaveznico Nemčijo do popolnega poraza, da bi si potem na razvalinah stare Avstrije ustanovili toliko hvalisano jugoslovansko državo, zvezano s krutimi, kraljemorskimi Srbi. Ali to se jim nikdar ne bode posrečilo. Kakor Feniks izšli boste osrednji velesili omlajeni in ojačeni iz tega groznega boja in se boste zvezani skupno poprijeli del enotno-političnega in gospodarskega razvitka.

Italijani postopajajo zve- rinsko z našimi vjetniki.

Nove dokaze o nečloveškem postopanju Italijanov z našimi vojnimi vjetniki podaja neki avstro-ogrski štabni oficir, ki se je po skoraj dveh letih vjetništvu povrnil. Klofate, udarci s puškinim kopitom po glavi in po telesu, moritev odlikovanih vojakov ter oropanje do kože je nekaj čisto navadnega, kar se dogaja, ko Italijani zajamejo naše vojake. Vjeto moštvo in oficirje spremlja vsikdar močna straža kavaljerije in karabinjerjev. Vjetniki morajo korakati brez vsake hrane in ne smejo niti piti vode; korakati morajo prav naglo, da dohajajo spremljajoče jih jezdce. Tudi ranjeni morajo peš. Bolnim in slabotnim, ki ne morejo dohajati, groze s smrtjo. Po bitki pri Gorici je na cesti Gradisca-Romans k transportu vjetnikov pristopil italijanski oficir in je brez vsakega povoda kar hladnokrvno ustrelil našega feldvebla. Po umiku Italijanov iz Udine so karabinjerji postrelili avstro-ogrsko vjetnike od zadaj, ker jih ti niso mogli več dohajati. Italijanski vojaki, ki so se nahajali ob cesti, koder so naši vjetniki korakali, so

pljuvali našim v obraz in jih zmerjali z našo lašč za to primernimi nemškimi psokami. Transporte vjetnikov zmerja na vse mogoče načine italijansko civilno prebivalstvo vseh stanov, moški, ženske in otroci in si da tako zadovoljstvo svojemu prirojenemu sovraštvu do nas. Pri takem početju še pomagajo straže, saj jim vsi avstrijski narodi niso nič drugega kakor osovraženi „porci di Austriaci“! Po železnici se vozijo oficirji in moštvo v nabasanih živinskih vagonih. V splošnem pa delijo Italijani vjetnike v dve vrsti.

V prvo vrsto spadajo vjetniki iz narodov, katere je treba osvoboditi. Te silijo, da se morajo boriti za Italijo ali entento v obče, večinoma v Macedoniji, Albaniji, v Mesopotaniji in pri Saloniku pod srbskim poveljstvom ali pa na Francoskem.

V drugo vrsto pa spadajo vjetniki iz vseh drugih narodov avstrijskih; ti so delavnitalijanski sužnji. Porablja jih povsodi v kamenitih goratih vinogradih v vročini 60 in več stopinj Celzija, v abruških rudokopih, pri pogozdovanju in gradbi cest ter železnic; za svoje delo dobivajo vjetniki 40 centezimov na dan. Noben avstrijski vjetnik, bodisi oficir ali prostak, se ne sme sam pokazati na ulici brez straže, da ga ne bi napadlo ljudstvo. Vjetnike pošiljajo čisto v okužene kraje na delo, v močvirja ob Etni, poleti v pomarančne in oljčne vrtove, kjer dirva na najhujši način mrlzica (malarija), pred katero domačini zbežijo. Za najmanjši prestop se vjetniki kaznujejo s pozameznim zaporom, ali se jim odtegne plača, s postom, z verigami in celo v večletno ječo. Pri pogrebih je prepovedan vsak spreved; ne gomila, ne križ ali napis ne pričra, kje je ubogi vjetnik-trpin našel svoj zadnji počitek.

Taki so torej Italijani nasproti nam. To naj bodo torej osvoboditelji ogroženih narodov v Avstriji? S temi se bratijo torej jugoslovanski veleizdajalski lopovi; ti Italijani naj po sodbi Trumbiča in drugih veleizdajalcev v Avstriji ter njihovih tovarišev in somišljenikov pomagajo razkosati Avstrijo in ustanoviti jugoslovansko državo? Ti veleizdajalska ironija!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Karl Ferschnig †.

Iz sredine največjega boja za obstanek naše lepe domovine iztrgala nam je neizprosna smrt našega nepozabnega in mnogozaslužnega boritelja za avstrijsko pravo, gospoda Karla Ferschnig, cesarskega svetnika, župana trga Rogatec in lastnika zlatega zaslužnega križa, kateri je v ponedeljek dne 5. avgusta 1918 v 76. letu svoje starosti ob 5. uri popoldan po dolgi, težki bolezni mirno zaspal. Pogreb nepozabnega rajnega vršil se je v sredo dne 7. avgusta 1918. — Trg Rogatec izgubil je z njim vrlega moža in pospeševalca kulturne dvige rogaškega okraja. — Bodi mu štajerska zemlja, za katero se je boril in živel, lahka! Hudo prizadeti družini pa naše globoke sožalje!

Imenovanja v justični službi na Štajerskem. Deželnosodna svetnika in predstojnika okrajnih sodnij Hubert Wagner v Laškem trgu in dr. Franc Pupacher v Ormožu ter namestnik državnega pravnika dr. Karl Weingerl v Celju so imenovani za deželnosodne svetnike v Celju.

Cene brivecev v Ptujju. Radi velike draginje, kakor tudi radi pomanjkanja mila in perila, je deželno društvo brivecev za Štajersko, kakor v vseh drugih mestih zvišalo cene tudi v Ptujju, in sicer za britje K 1.—, za striženje las K 1.50.

Iz ptujске okolice se nam poroča! Zadnji „Štajerc“ prinesel je članek „Štedljivost za prihodnost“, kateri je našel v kmetijskih krogih prav dober odmev. Na nekaj pojedinih točk

je pa člankar vendar le še pozabil in sicer na to, naj kmet, oziroma doma ostala kmetica ali posestnica štedi z denarjem in ga naj ne zapravlja za razkošno, nepotrebno blago ter za neumne igrače in druge norčije, katerih kmet dosedaj ni poznal in brez katerih je on in njegova deca prej tudi srečno živela, kajti take reči ne trajajo, nimajo pojma in se zahteva za nje danes gorostasne in nezaslišane cene. Dalje ima člankar prav, da vspodbuja in opozarja zadolžene posestnike, naj svoje dolgove v šparokasah poravnajo, da bode njihovo gospodarstvo v prihodnosti prospevalo in da se bodo vzdignili iz življenja vednih denarnih zadržev, v katerih so dosedaj živeli. Izbijejo naj si iz glave neumno misel, da bode denar svojo vrednost izgubil in da ga radi tega tako lahkomišlno zapravljajo. Zavedajo naj se in gledajo v bodočnost, ko bode končala vojna in bodo ta sedaj prihranjen in prislužen denar nujno rabili. Treba bode novih denarnih sredstev za povzdigo in pospeševanje umnega gospodarstva, treba bode denarja za popravo hiš in gospodarskih poslopij, za nakup živine, ki je poljedelstvu za pridobitev gnoja neobhodno potrebna, kajti ta stoji s poljedelstvom v tako ozki dotiki, da brez iste ni več kruha in tudi ne zaslužka. Varujmo se torej prepada, ki bi bil za nas in naše otroke v prihodnosti izgubonosni. Kdor se ne more sedaj iz njega izkobacati, ta je za bodočnost izgubljen in temu ni več za pomagati.

Kmetu v pouk in opomin. Če se podamo na deželo, vidimo tu pa tam prav dobro urejena in tako umno uravnana polja, ki jih je vredno posnemati, drugod pa zopet tako ostudno in nestrokovnjaški obdelane in zruvane njive, pri katerih je dotičnik, namesto da bi mu vrgle kak dobiček, na izgubi. Tako se vidi na ptujskem polju ob cesti St. Janža kakih 6 km od Ptujja sedem ali osem njiv večih posestnikov, katere so res vzor umnega poljedelstva in katere je treba na vsak način posnemati; tam se vidi lepo urejene široke ogone z ozkimi brazdami, ki nesejo tamošnjim posestnikom lep dobiček. Nekaj korakov dalje pa vidimo zopet gorostasno nasprotje. Tako zruvane in grdo obdelane njive, da se človeku kar stadi ter da se mora vsak umen poljedelec nad tem hudovati in jeziti. Tam vidimo namreč njive z ozkimi ogoni in širokimi mi, širokimi brazdami, katere zgledata, kakor da bi vsak dan svinje po njih rovale. Ali tamošnjim posestnikom ne sega um tako daleč, da bi izprevideli, da so le na izgubi? Ali ne pomislijo, da zgubijo z mnogoštevilnimi ogoni in širokimi brazdami najmanj dve tretjini svoje zemlje, ki jim ne donaja nobenega haska in za katero morajo vendar svojo davščino plačevati? Sedaj, ko dobi kmet za svoje pridelke tako lepe bankovce, se tem bolj izplača, da se izkoristi vsak prostorček zemlje in to ne koristi njemu samemu ampak pri pomanjkanju življenskih sredstev tudi splošnosti in obenem ogroženej domovini. Pospesujte torej umno poljedelstvo in posnemajte vaše vzorne sosedne in uvideli bode, da služite splošnosti ter da koristite nele samemu sebi s tem, da skozi umno obdelovanje mnogo več pridelate, marveč da lahko tudi večje množine vaših pridelkov oddate.

Pred oddajo v norišnico — ušla. Neka 24 let stara Marija Korošec, roj. Hajnžič bila je radi tatvin pri okrožni sodnji v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Postopanje proti njej se je radi slabomnosti vstavilo in 2. tega meseca moralo bi se Korošec oddati v norišnico Feldhof. Pred oddajo pa je mestnemu pazniku zaporov ušla.

Najvišje cene za sveže sadje. Štajersko ces. kr. namestništvo je določilo za sveže sadje kot za češplje, jabolke, hruške in slive in sicer pri prodaji na drobno, t. j. do 5 kg, sledeče najvišje cene: Za takozvana luksus-jabolka brez pogreška kilogram K 1.68 za Gradec, K 1.68 za prodajalne in K 1.60 za vse druge občine v deželi. Za luksus-jabolke s pogreškom K 1.22, 1.16, 1.10. Za namizna jabolka prvovrstne kakovosti K 1.14, 1.48,